

1 Zomertijd

Het was in het uur dat niet was, het uur dat niet liep, niet telde en niks registreerde. Het is zoals het is, behalve dit dan. De tijd, hij was er domweg even niet. En juist toen hij weg was, moet het gebeurd zijn.

Het was zondagnacht, 31 maart 2019, iets voor tweeën, toen ze er nog hing, Oopjen, en wel naast haar eerste man, Marten, in het Rijksmuseum. Een ademtelt later en zij was er niet meer. Oopjen had haar plek verlaten en liet een leegte achter op de muur die slechts verlicht werd door een nachtspotje. Alleen de contouren van haar schilderij zag je nog.

Maar nu was ze weg en Marten hing er verloren bij. De beveiliging van het Rijks maakte zijn bekende ronde die zondagochtend om 07.00 uur en zag de grote lege plek naast Marten. Zonder ook maar een moment te aarzelen, rende hij naar de bewakingscamera's en bekeek hij de beelden van die nacht, maar daar was niks op te zien. Het ene moment was ze er nog en het volgende was ze er niet meer; er zat niks tussen. Helemaal niks.

Steeds opnieuw bekeek hij de beelden voor hij alarm sloeg. En toen ging het opeens allemaal heel snel. Binnen vijf minuten was de politie er. Uitgebreid werd de lege plek onderzocht. Maar er werd geen enkel aanknopingspunt gevonden. Alleen twee sigarettenpeuken bij de voordeur van het Rijks vielen op, dat was alles. Die peuken lagen er om 02.00 uur niet, maar wel om 03.00 uur in de ochtend. De technische recherche boog zich hierover en vroeg zich af of dit wat betekende en zo ja, wat dan. En ook na vier uur Rechercheren bleven de peuken de enige aanknopingspunten. Voorzichtig

werden ze in plastic gestopt waarna ze linea recta naar het lab gingen voor verder onderzoek.

Na twee weken rechercheren en na uitgebreid DNA-onderzoek kwam het mogelijke profiel van de dader naar voren. De peuken behoorden toe aan een man van midden dertig. Er zaten gele sporen op de peuken. Het zou een man geweest moeten zijn met gele verf aan zijn handen. Maar dat van die gele verf, dat trok het lab zelf in twijfel. Het zou ook goed kunnen zijn dat de vingers geel waren van het roken, van de nicotine.

De politie stond voor een raadsel. Tot de technische recherche oude beelden opvroeg van het jaar ervoor, van de wintertijd van 2018. Maar daar was niks bijzonders op te zien. Oopjen hing er heel gewoon bij, zowel in de wintertijd als in de zomertijd. 2019 leek in dat opzicht een kopie van 2018. Het enige opvallende waren dus de peuken bij de voordeur. Om 02.00 uur lag er niks en om 03.00 uur lagen er twee.

De hoofdcommissaris had geen idee wat dit betekende, wat hij hiermee aan moest. Hij pakte het plastic zakje met de peuken en hield het tegen het licht en zag slechts wat vage gele kleuren. Hij opende het zakje en rook eraan, maar het rook al niet eens meer naar sigaretten. Bijna wilde hij het door zijn kamer gooien, daar op het hoofdkantoor, maar in plaats daarvan pakte hij de peuken op en borg ze op in de kluis.

Een hele zomer lang zou de hoofdcommissaris zijn hoofd over deze casus breken en daarna nog eens anderhalf jaar, maar dat wist hij toen nog niet.

Hij stond er gelukkig niet alleen voor. Zijn Franse collega Henri, hoofdcommissaris te Parijs, zou hem al die tijd bijstaan. Want zoals Henri zei: "Dit had ons ook kunnen gebeuren. De helft van de tijd hangen Marten en Oopjen immers bij ons in

het Louvre." Dat was natuurlijk zo, maar toch was de Nederlandse hoofdcommissaris verbaasd over deze solidariteit en wist hij niet zo goed wat hij ermee aan moest.

"Wees er gewoon blij mee, Daan", zei zijn vrouw, en dat probeerde hij dan ook maar.

Dus werkten ze zij aan zij, Daan en Henri, op zoek naar aanknopingspunten. Alles werd nagetrokken, in twijfel getrokken en opnieuw bekeken.

Daar kwam nog bij dat de verdwijning van een Rembrandt enorm leefde in Nederland. Elke dag was er wel iets dat de voorpagina's haalde: zogenaamde nieuwe feiten over de peuken, het handelen van de recherche en vooral dan van de hoofdcommissaris – dat waren de verhalen die de komkommertijd van 2019 kleurden.

Het bleek bovendien een geliefd onderwerp in de politiek. In de kamer werden vragen gesteld, zinnige en onzinnige. Tot op een dag de vraag werd gesteld of de verdwijning van een Rembrandt niet een heel duidelijke aanleiding vormde om onmiddellijk de zomertijd af te schaffen. Daar schrok de hoofdcommissaris enorm van; hij lag er zelfs wakker van. Hij moest er niet aan denken en hij kreeg hartkloppingen bij de gedachte alleen al.

"Niet nu, niks afschaffen, eerst de wintertijd afwachten!" schreeuwde hij als niemand hem hoorde. Want in zijn hart verlangde hij naar oktober, naar

27 oktober om precies te zijn, naar de dag dat de zomertijd plaats zou maken voor de wintertijd. Daan zag namelijk geen enkele andere oplossing van dit probleem dan in de tijd. Het uur dat verloren was gegaan zou terugkomen en daar lag zijn hoop en vaak ook zijn vertrouwen. Het kon toch niet zo zijn dat dit zo onbenullig zou eindigen, dat zijn enige wapenfeit twee peuken zouden zijn?